

Stanovisko České protipirátské unie k zákroku amerických úřadů proti serveru Megaupload a dalším souvisejícím internetovým stránkám

Česká protipirátská unie vítá zákrok amerických úřadů proti serveru Megaupload a dalším souvisejícím internetovým stránkám, které masivně zpřístupňovaly nelegální rozmnoženiny zákonem chráněných autorských děl. Tyto stránky byly často využívány k šíření pirátského obsahu i v Česku, a to nejen uživateli, ale i provozovateli některých serverů, které zpřístupňují nelegální kopie filmů, seriálů a dalších chráněných děl, uložené na těchto a podobných serverech. Takové stránky, kterých jsou jen v Česku desítky, vydělávají na reklamě a na odměnách za uploadované soubory. Na toto spojení upozorňuje i žaloba, která uvádí, že pachatelé finančně stimulovali uživatele, aby na jejich servery ukládali populární chráněný obsah, a aktivně podporovali provozovatele internetových stránek, které zpřístupňovaly soubory uložené na serverech Megavideo, Megaupload apod. Lze jen doufat, že české orgány činné v trestním řízení se brzy odhodlají k podobným zákrokům.

Ze strany pirátských aktivistů se objevují spekulace o načasování zátahu proti Megaupload.com v souvislosti s protestem některých internetových médií proti připravovaným americkým protipirátským zákonům. Taková tvrzení považujeme za nepodložená, neboť si lze stěží představit současný postup policejních složek osmi států včetně získání potřebných soudních povolení koordinovaný v rozmezí několika málo dní. Zákrok proti kriminální skupině kolem serverů Megaupload rozhodně není útok proti svobodnému šíření informací. Je to zásah proti skupině několika lidí, která cíleně a organizovaně obchodovala s pirátským obsahem, čímž dle žaloby získala přes 175 milionů amerických dolarů, tedy asi 3,5 miliardy českých korun. Provozovatelé Megaupload.com, jehož zakladatel byl opakovaně odsouzen za podvody, zpronevěry a nelegální spekulace, se přitom nijak nepodíleli na tom, aby pro uživatele tak atraktivní obsah jako filmy, seriály, hudba či elektronické knihy vůbec vznikly, a to ani tvůrčím vkladem, ani finanční investicí. Pouze parazitovali na práci jiných a tím jim prakticky zcela znemožnili, aby se svými díly úspěšně obchodovali. Přitom návratnost vložených investic je základním předpokladem pro to, aby vznikala další díla. Autoři, producenti ani nakladatelé přitom nedostali z peněz, které uživatelé platili provozovatelům serverů za přístup k chráněným autorským dílům, ani cent.

Dalším otřepaným argumentem zastánců pirátů je tvrzení, že provozovatelé serveru neměli ani ponětí o protiprávním obsahu zpřístupňovaných serverů. Obchodní model pirátských stránek však takovou nevědomost zcela vylučuje – kromě finančních stimulů pro uploadery atraktivního pirátského obsahu a zpoplatnění uživatelů za přístup k tomuto obsahu o tom svědčí i to, že obžalovaní odrazovali uživatele od používání svých serverů k dlouhodobému uchovávání privátního obsahu i tím, že nestahované soubory sami mazali. Navíc zajištěná emailová komunikace jasně dokládá, že si obžalovaní byli dobře vědomi, že provoz jejich serverů spočívá v zpřístupňování nelegálního obsahu. Jejich úmysl obohacovat se na ukradených autorských dílech je přitom zřejmý i z jejich odlišného přístupu k pirátským kopiím filmů, hudby a dalších autorských děl, a jiného nelegálního obsahu. Zatímco v případě

dětské pornografie docházelo k fyzickému odstranění předmětného souboru a provozovatelé vyvíjeli snahu o smazání všech jeho identických kopií, u nahlášených pirátských souborů byl odstraněn pouze odkaz, přičemž soubor byl na serveru ponechán a mohl být dále dostupný prostřednictvím velkého množství dalších odkazů. Přístup obžalovaných nejlépe ilustrují zajištěné emailové konverzace, v nichž např. zakladatel služby Kim „Dotcom“ Schmitz nabádá své zaměstnance, aby neodstraňovali větší množství nahlášených nelegálních odkazů, pokud jsou tyto odkazy hlášeny některou z méně důležitých protipirátských organizací, neboť tím dochází k významnému snížení zisku.

Jsme přesvědčeni, že není možné šmahem odmítnout jakoukoli legislativní snahu zastavit či omezit pirátství. Je však třeba vést legitimní diskusi o vyváženosti ochrany práv duševního vlastnictví a práv a zájmů jednotlivých skupin. Současné zákony svou častou zastaralostí a mezerami jednoznačně nahrávají pirátům a na ně napojeným uživatelům, takže jejich odmítavé reakce na jakékoli chystané změny lze očekávat. Na druhou stranu však nelze podporovat ani druhý extrém a je proto třeba vést diskusi, jak dostatečně zaručit a vymáhat práva k duševnímu vlastnictví, a na druhé straně nepřiměřeně neomezovat uživatele.

Mgr. Markéta Prchalová, ředitelka České protipirátské unie